

מבט לג'האד העולמי 20 – 26 בדצמבר 2018

עיקרי אירועי השבוע

◀ במוקד אירועי השבוע עמדה הודעת ארה"ב כי היא מתכוונת לפנות את כוחותיה מסוריה. הפינוי, כך נמסר, יהיה איטי ומתואם והוא יימשך מספר חודשים. "בכירים אמריקאים" מסרו, כי במסגרת ההחלטה לסגת מסוריה ייפסק גם המבצע האווירי אך הדבר דורש אימות. ברקע ההחלטה עומדת הודעת הנשיא טראמפ, כי ארה"ב הביסה את המדינה האסלאמית בסוריה ולפיכך אין מקום להמשך הפעילות הצבאית של הכוחות האמריקאים.

◀ בחינת מצבו של דאעש בסוריה, בעיראק ובמחוזות השונים בחו"ל מעלה כי הארגון לא הובס, הגם שהוא נחלש בעקבות התמוטטות המדינה האסלאמית. דאעש השכיל (פעם נוספת) לשנות את דפוסי הפעולה שלו ולהתאים עצמו למציאות המשתנה. במהלך שנת 2018 החל תהליך במסגרתו הפך עצמו דאעש לארגון טרור וגרילה בינלאומי, שמרכזו בסוריה ובעיראק, הפועל באופן מבוזר ואינו נאלץ יותר להגן על מרחב שליטה טריטוריאלי (ראו מסמך מרכז המידע: "השפעת נסיגת הכוחות האמריקאים מסוריה על המערכה נגד דאעש").

◀ שבוע לאחר הודעת הנשיא טראמפ ניתן להצביע על המאפיינים הבאים בלחימה נגד דאעש המתנהלת בעמק הפרת, שבמזרח סוריה:

◆ דאעש, שהתעודד מההודעה האמריקאית, ביצע מספר התקפות נגד על העיר החשובה הג'ין, (שלפני הודעת טראמפ נכבשה מידי דאעש ע"י ה-SDF). כוחות ה-SDF הודיעו כי הם הדפו את התקפות דאעש וכי כוחותיהם שולטים על מרבית העיר.

◆ על פי הודעת ה-SDF הדיפת התקפות הנגד של דאעש ויוזמות התקפיות מקומיות של ה-SDF נהנים מסיוע אווירי של ארה"ב והקואליציה.

◆ צבא סוריה וכוחות המסייעים לו תגברו את עמק הפרת בעקבות ההודעה האמריקאית. נמסר כי התגבורות מתרכזות בערים אלבוכמאל ואלמיאדין, שממערב לפרת.

◆ דובר של אחת מהמיליציות העיראקיות-שיעיות הנתמכות ע"י איראן ("גדודי חזבאללה") הציע לכוחות הכורדים סיוע של ארגונו ושל צבא סוריה בהגנה על גבול סוריה-עיראק (אינדיקציה לשאיפת איראן להרחיב השפעתה באזור אלבוכמאל).

◆ במקביל הגביר דאעש את פעילות הגרילה שלו ברחבי עיראק (הנחת מטעני חבלה על הצירים, פיגועי התאבדות, פיצוץ מכוניות תופת, תקיפת מוצבים של כוחות הביטחון העיראקים, ירי צלפים ועוד).

◀ במקביל, נמשכת הפעילות האינטנסיבית של מחוזות דאעש בחו"ל. בלט השבוע **פיגוע התאבדות במטה משרד החוץ הלובי בטריופולי** ע"י שלושה מחבלים מתאבדים. בהתקפה, על פי נטילת האחריות של דאעש, נהרגו ונפצעו עשרות אנשים והבניין הוצת ועלה באש. פיגוע נוסף היה **רצח אכזרי של שתי תיירות סקנדינביות במרוקו** שבוצע ע"י קבוצת צעירים, שנשבעה אמונים לדאעש. בנוסף לכך מנהל דאעש **קמפיין תעמולתי הקורא לביצוע "פיגועי השראה" במדינות המערב, על רקע תקופת חג המולד** (הוזכרו במפורש פיגועי הרג במקומות הומי אדם, פיגועי דריסה ודקירה).

הודעת הנשיא טראמפ על הוצאת הכוחות האמריקאים מסוריה

ב-19 בדצמבר 2018 הודיע נשיא ארה"ב דונלד טראמפ, באמצעות חשבון הטוויטר הרשמי שלו, כי ארה"ב הביסה ("defeated") את המדינה האסלאמית בסוריה. לדבריו דאעש הובס וארה"ב ניצחה ("We won"). לפיכך, ציין טראמפ, אין כל סיבה להשאיר כוחות אמריקאים בסוריה. דוברים של משרד החוץ ומשרד ההגנה מסרו, כי ארה"ב החלה בתהליך הוצאת כוחות אמריקאים מסוריה אך הדגישו כי היא תמשיך לפעול עם שותפותיה בכל מקום בו דאעש יפעל (רויטרס, 19 בדצמבר 2018). הודעת נשיא ארה"ב **זכתה להתנגדות רחבה בממשל האמריקאי וגררה את התפטרותם של שר ההגנה האמריקאי ג'יימס מאטיס (20 בדצמבר 2018) ושל השליח האמריקאי המיוחד לקואליציה הבינלאומית ברק מקגורק (21 בדצמבר 2018).**

הציוף הראשון של נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ, על הוצאת הכוחות האמריקאים מסוריה (חשבון הטוויטר הרשמי של נשיא ארה"ב, 19 בדצמבר 2018).

◀ "בכירים אמריקאים" ציינו כי, **משך הפינוי של כ-2000 החיילים האמריקאים בסוריה יהיה בין 60 ל-100 ימים.** נשיא ארה"ב ציף כי הנסיגה תהייה איטית ומתואמת היטב ("Slow and highly coordinated pullout of U.S troops from the area") (חשבון הטוויטר של נשיא ארה"ב, 23 בדצמבר 2018). "בכירים אמריקאים" מסרו, כי **במסגרת החלטתה של ארה"ב לסגת מסוריה יופסק גם המבצע האווירי נגד דאעש** (רויטרס, 20 בדצמבר 2018). מנגד, **בכיר בפנטגון מסר כי ממשל טראמפ טרם החליט** האם ארה"ב תמשיך במבצע האווירי נגד דאעש לאחר שהכוחות האמריקאים יעזבו את סוריה (הושינגטון פוסט, 21 בדצמבר 2018). נשיא ארה"ב ציף בטוויטר שלו כי איראן, רוסיה ומדינות נוספות הן האויבות המקומיות של דאעש וכי **ארה"ב מצידה סיימה את פעילותה נגד דאעש בסוריה** (חשבון הטוויטר של טראמפ, 20 בדצמבר 2018).

◀ בכירים אמריקאים ותורכים טענו כי ברקע להחלטת הנשיא טראמפ **עמדה שיחה, שנערכה בינו לבין נשיא תורכיה ארדואן ב-14 בדצמבר 2018**. בשיחה טען ארדואן, כי תורכיה תוכל להתמודד בעצמה עם מה שעדיין נותר לעשות במערכה נגד דאעש ושאל את טראמפ מדוע איפא האמריקאים נמצאים בסוריה (AP, 21 בדצמבר 2018; חוריית דיילי ניוז, 21 בדצמבר 2018). בעקבות ההודעה של הנשיא טראמפ **מסר נשיא תורכיה ארדואן, כי המבצע התורכי (נגד הכורדים) במזרח הפרת יושהה לעת עתה** (דיילי צבאח, תורכיה, 21 בדצמבר 2018). ארדואן התבטא גם כי תורכיה תיקח לידיה את החסות על המאבק נגד דאעש בסוריה (רויטרס, 21 בדצמבר 2018).

במערכה הקרקעית נגד דאעש בזירה הסורית נטלו האמריקאים חלק משני. את עיקר נטל הלחימה נשאו צבא סוריה (במרכזה ובדרומה של סוריה) וה-SDF (במזרח סוריה). **תרומתם המרכזית של האמריקאים למערכה בסוריה הייתה להערכתנו, הסיוע האווירי האינטנסיבי שהגישו לכוחות הכורדים, הלוחמים נגד דאעש בגדה המזרחית של עמק הפרת**. בנוסף לסיוע האווירי פעלו במרחב הכורדי כ-2000 יועצים אמריקאים, שתרמו להעלאת כשירותם הצבאית (הגבוהה ממילא) של הכוחות הכורדים. לכך נוסף **גיבוי מדיני אמריקאי**, שסייע לכורדים לעמוד בפני הלחצים הכבדים שמפעילה עליהם תורכיה. **להערכתנו, בהיבט הצבאי, תיפגע המערכה שמנהל ה-SDF נגד דאעש ממזרח לפרת, אם אכן יפסק הסיוע האווירי**. פגיעה חמורה בכורדים **תיגרם בתחום המורלי-מדיני באשר הם יחשפו ללחצים הולכים וגוברים מצידה של תורכיה** (ולפיכך יאלצו לחפש משענת אסטרטגית חדשה, בדמות המשטר הסורי ורוסיה).

תגובת הכורדים להודעה האמריקאית

◀ **מצטפא באלי, דובר ה-SDF הודיע**, כי הכורדים **יאלצו להסיג את לוחמיהם מהמערכה נגד דאעש, לשם הגנה על גבולותיהם** (קרי, גבול סוריה-תורכיה), אם תתבצע נגדם התקפה תורכית. גם **אלהאם אחמד, יו"ר משותף של "מועצת סוריה הדמוקרטית"** (הזרוע המדינית של ה-SDF) הודיע בפאריס כי **הכוחות הכורדים עלולים לסגת מהחזית בדיר אלזור ולתפוס עמדות לאורך הגבול עם תורכיה**, על מנת לבלום התקפה **כלשהי** (רויטרס, 21 בדצמבר 2018).

◀ **דובר כוחות ה-SDF קינו גבריאל הודיע**, כי **דאעש הגביר את התקפותיו בימים האחרונים, בעקבות ההחלטה האמריקאית על הוצאת החיילים מסוריה** (על הגברת ההתקפות של דאעש בעיר הג'ין ראו בהמשך). הוא הוסיף כי ההחלטה האמריקאית תערער את היציבות והביטחון השוררים בצפון סוריה ובמזרחה. הדובר הפנה קריאה לקהילה הבינלאומית ולקואליציה הבינלאומית לדבוק באחריותם כלפי הכורדים (SDF Press, 24 בדצמבר 2018).

קינז גבריאל דובר כוחות SDF (SDF Press, 24 בדצמבר 2018).

מרחב אדלב

נמשכות התקריות במרחב אדלב

◀ גם השבוע נמשכו התקריות במרחב אדלב בעיקר בין צבא סוריה לארגונים הג'האדיסטים:

◆ **חוליות של "המטה לשחרור אלשאם"** ניסו להסתנן ולתקוף עמדות של צבא סוריה כ-25 ק"מ מצפון לחמאה. **צבא סוריה** ביצע ירי מקלעים שגרם לפגיעות מדויקות בקרב חוליות אלו (סאנא, 23 בדצמבר 2018).

◆ בליל 22-23 בדצמבר ביצע **צבא סוריה** ירי ארטילרי בצפון מישור אלע'אב לעבר עמדות ומפקדות של **"המפלגה האסלאמית התורכיסטאנית"** (ארגון ג'האדסטי המורכב מבני המיעוט המוסלמי בסין). פעילים רבים מארגון זה נהרגו ונפצעו, והושמדו ביצורים ומתקני שיגור (סאנא, 23 בדצמבר 2018).

ירי ארטילרי של צבא סוריה לעבר שטח שבשליטת המורדים במחוז אדלב (בטולאת אלג'יש אלסורי, 23 בדצמבר 2018).

◆ ב-19 בדצמבר 2018 ביצע **כוח של "גדודי התהילה"** (המזוהים עם אלקאעדה) התקפת פתע על מחסום של צבא סוריה מצפון לחמאה. נטען כי עשרות חיילים נהרגו ונפצעו (זמאן אלוצל, 19 בדצמבר 2018).

צפון סוריה

◀ ב-23 בדצמבר הופעל מטען חבלה נגד סיור של ה-SDF בחלקה הדרומי של העיר מנבג', על הכביש המהיר לחלב. **דאעש קיבל אחריות** וטען כי בפיצוץ נהרגו ונפצעו שלושה מנוסעי הרכב (מחוז אלשאם-חלב, אעמאק, 24 בדצמבר 2018). כזכור איים לאחרונה נשיא תורכיה לפתוח במבצע צבאי במנבג', המאחז העיקרי של הכוחות הכורדים (עם נוכחות אמריקאית) ממערב לנהר הפרת.

מזרח סוריה

המערכה על הג'ין-תמונת מצב (עדכנית ל-25 בדצמבר 2018)

ב-14 בדצמבר 2018, חמישה ימים לפני הודעת הנשיא טראמפ, כבשו כוחות ה-SDF את מרבית שטחה של העיר הג'ין. **בעקבות הודעת טראמפ הגביר דאעש את התקפותיו נגד כוחות ה-SDF**. על פי לשכת ההסברה של ה-SDF עלה בידי כוחותיהם להדוף התקפות אלה. על פי הודעת ה-SDF **כוחותיהם עדיין שולטים על מרבית שיטחה של הג'ין (כ-90%)**. הדיפות התקפות דאעש התבצעה **תוך סיוע אווירי אינטנסיבי של מטוסי הקואליציה** (SDF Press, 22,20 בדצמבר 2018).

◀ ב-20 וב-22 בדצמבר 2018, בעקבות הודעת טראמפ, **ביצעו כוחות דאעש מספר התקפות נגד על העיר הג'ין**. בהתקפות הללו השתמשו פעילי דאעש באופנועים וכלי רכב ממוגנים תוך שילוב עשרות מחבלים מתאבדים. על פי דיווחי ה-SDF נהדפו ההתקפות הללו בסיוע אווירי של הקואליציה. לדאעש, על פי דיווחי ה-SDF, נגרמו לדאעש עשרות רבות של הרוגים (SDF Press, 22,20 בדצמבר 2018). תקיפות מטוסי הקואליציה על יעדי דאעש נמשכו גם ביום למחרת (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 25 בדצמבר 2018).

מימין: רכבי שטח ואופנועים של דאעש נעים בשטח פתוח במהלך ההתקפה על ה-SDF (מחוז אלשאם-אלברכה של דאעש, 21 בדצמבר 2018). משמאל: ענני עשן לאחר תקיפות אוויריות של מטוסי מדינות הקואליציה בעיר הג'ין (SDF Press, 20 בדצמבר 2018).

◀ ב-24 בדצמבר 2018 ביצע כוח דאעש התקפה נרחבת על העיר הג'ין וסביבתה תוך שימוש בכלי נשק מגוונים. על פי הודעת ה-SDF נהדפה ההתקפה ובמהלכה נהרגו ונפגעו עשרות פעילי דאעש. כמו כן הושמד מרכז תקשורת, ששימש את דאעש, וכן בית מלאכה לייצור מטעני חבלה ומכוניות תופת. הדיפת ההתקפה של ה-SDF נעשתה בסיוע מטוסי הקואליציה (לשכת ההסברה של ה-SDF, 24 בדצמבר 2018).

מימין: לוחמי SDF בעיירה הג'ין. משמאל: ההרס בהג'ין (לשכת ההסברה של ה-SDF, 20 בדצמבר 2018).

ענן עשן לאחר תקיפה אווירית של מטוסי מדינות הקואליציה בעיירה אבו אלחסן שמדרום להג'ין. עיירה זאת הותקפה ע"י כוחות ה-SDF (דף הפייסבוק פראת פוסט, 24 בדצמבר 2018).

בריחה של אזרחים ממובלעות דאעש

◀ ב-23 בדצמבר 2018 בשעות הערב יצאו למעלה מאלף אזרחים הכוללים ילדים, נשים וקשישים ממובלעת דאעש, שבגדה המזרחית של נהר הפרת, לעבר אזורים שבשליטת כוחות SDF. העקורים הועברו לשדה הנפט אלעמר, כ-48 ק"מ מדרום מזרח לדיר אלזור, כהכנה לקראת שליחתם למחנות פליטים במרחב שממזרח לנהר הפרת. בכך עלה מספר העקורים ב-23 בדצמבר 2018 ממובלעת דאעש לכדי 5,000 אנשים, רבים מהם הינם בעלי אזרחות עיראקית. מאז ה-30 בנובמבר 2018 יצאו ממובלעת דאעש לפחות 7,400 אזרחים הכוללים ילדים, נשים וקשישים (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 24 בדצמבר 2018). הסיבה הקונקרטי לבריחה היציאה ב-23 בדצמבר 2018 עדיין אינה ברורה לנו.

◀ יתכן כי הבריחה הנרחבת של האזרחים מקורה בעליית מפלס החששות מפני דאעש. אזרחים שהצליחו לברוח סיפרו כי דאעש מתכוון להוציא להורג את כל מי שיעצר על-ידו במהלך בריחה מהאזור באשמת "יציאה

אל ארצות הכפירה". ב-19 בדצמבר 2018 דווח על-ידי מרכז המעקב הסורי כי דאעש מתכוון להוציא להורג שלושה מפעיליו באשמת "הברחת אזרחים" אל מחוץ למובלעת (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 24 בדצמבר 2018).

העברת תגבורות לעמק הפרת

◀ כלי תקשורת סוריים ורוסיים דיווחו כי בעקבות הודעת הנשיא טראמפ **שיגרו צבא סוריה ומשמרות המהפיכה האיראנים תגבורות לעמק הפרת, כהכנה למהלך צבאי באזור**. בדיווחים השונים נמסר כי לאזור הגיעה תגבורת המשתייכת לכוחות "הנמר", שבפיקודו של סהיל אלחסן. כמו כן הגיעו לאזור אנשי ביטחון המשתייכים למשמרות המהפיכה ולחזבאללה וכוח צבאי רוסי. **התגבורות שהגיעו הועברו לערים אלבוכמאל ואלמיאדין**, שמדרום ומצפון למובלעת של דאעש בעמק הפרת (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, דיר אלזור 24, ענב בלדי, סוכנות ח'טוה, ספוטניק, 22-24 בדצמבר 2018).

ידיעה (ללא אימות) על דיונים המתקיימים ב-SDF בדבר שחרור אלפי עצורים מדאעש

◀ המרכז הסורי לזכויות אדם דיווח (20 בנובמבר 2018) כי ההנהגה המדינית והצבאית של ה-SDF בגדה המזרחית של הפרת קיימה דיון אודות שחרור אלפי פעילי דאעש ובני משפחותיהם המצויים בבתי כלא ובמחנות מעצר של הכוחות הכורדים. "מקורות מהימנים" מסרו כי **המדובר בכ-1,100 לוחמים מ-31 מדינות ובכ-2,080 נשים וילדים מ-44 מדינות**. המרכז הסורי לזכויות אדם מסר כי הוחלט לשחררם משם שכל מדינות מוצאם, פרט למדינה אחת, סרבו לקבלם בחזרה. לפיכך, הם ישוחררו בשטח סוריה בטווח הזמן הנראה לעין.

תגובות "גדודי חזבאללה" להודעת טראמפ

◀ בעקבות הודעת הנשיא טראמפ הודיע ג'עפר אלחסיני, **הדובר הצבאי של "גדודי חיזבאללה"**, מיליציה עיראקית-שיעית הנתמכת ע"י איראן, כי "הגדודים" מוכנים **להשתתף יחד עם צבא סוריה בהגנה על האזרחים הסורים-כורדים בגבול סוריה-עיראק**. הוא הוסיף: **"יש לנו קשר מתמשך ואינטנסיבי עם מפקדות כורדיות בצפון סוריה**. יש לנו את התמונה המלאה לגבי מה שקורה בצפון סוריה כולל תנועת [הכוחות] האמריקאים" (אלמיאדין, לבנון, 22 בדצמבר 2018).

"גדודי חזבאללה" הינה אחת מהמליציות העיראקיות-שיעיות הערוכות במרחב אלבוכמאל **במגמה ליצור מרחב שליטה של כוחות פרו-איראנים סמוך למעבר הגבול**, שבין סוריה ועיראק. זאת, בין השאר, על מנת להבטיח את הנתיהב הלוגיסטי היבשתי שבין עיראק לסוריה. הודעת דובר "גדודי חזבאללה" מהווה להערכתנו אינדיקציה **לכוונות איראן להרחיב ולהעמיק השפעתה על מרחב אלבוכמאל באמצעות המליציות השיעיות שבחסותה, בעידן שלאחר יציאת הכוחות האמריקאים והחלשות הצפויה של ה-SDF**.

¹ ראו פרסום מרכז המידע מה-15 ביולי 2018: "העמקת השליטה האיראנית במרחב מעבר הגבול אלבוכמאל, חלק מאסטרטגיה של ביסוס ציר אספקה יבשתי המחבר את איראן עם עיראק, סוריה ולבנון"

עיקרי ההתפתחויות בעיראק

בשבוע בו הודיע הנשיא טראמפ על הוצאת החיילים האמריקאים מסוריה הגביר דאעש את התקפות הגרילה שלו בעיראק. פעולות אלו כללו הנחת מטעני חבלה על הצירים (שנותרו דפוס הפעולה השכיח ביותר), פיגועי התאבדות, פיצוץ מכוניות תופת, תקיפות מוצבים של כוחות הביטחון העיראקים, ירי רקטות, ירי צלפים והוצאה להורג של "סוכן מודיעין" עיראקי.

תיעוד פיגוע התאבדות שבוצע ע"י דאעש

◀ מחוז עיראק-צאלח אלדין פרסם ב-25 בדצמבר 2018 סרטון, שתיעד פיגוע התאבדות נגד מפקדה ועמדה של "הגיוס העממי" וכוחות הביטחון העיראקים, דרומית מערבית לתכרית. מחבל שנסע במכונית תופת פוצץ עצמו בקרבת עמדה של כוחות הביטחון העיראקיים. מחבל נוסף, לבוש בחגורת נפץ, השתתף גם היא בפיגוע. דאעש טוען כי בפיגוע נהרגו 17 אנשי כוחות הביטחון ו-12 נוספים נפצעו (אלע'רבאא', 25 בדצמבר 2018).

מימין: המחבל המתאבד בדרכו לביצוע פיגוע ההתאבדות. משמאל: שני המחבלים לפני יציאתם לפיגוע ההתאבדות (אלע'רבאא', 25 בדצמבר 2018).

◀ הסרטון תיעד גם התקפה לילית של פעילי דאעש על עמדה של צבא עיראק באזור סאמראא'. ברשות פעילי דאעש היה ציוד לראיית לילה. כמו כן תועדו ירי צלפים, שגרם להריגת חייל עיראקי והוצאה להורג של סוכן מודיעין עיראקי. נראה כי האירועים הללו התרחשו בשבוע האחרון, אף כי אין בסרטון תיארוך שלהם.

הוצאתו להורג של סוכן המודיעין במדבר מחוז צלאח אלדין (אלע'רבאא', 25 בדצמבר 2018).

◀ להלן פעילויות נוספות שבוצעו ע"י דאעש בשבוע האחרון (על בסיס נטילת אחריות של דאעש):

◆ **מחוז כרכוכ:** דאעש תקף ב-19 בדצמבר 2018 עמדה של משטרת עיראק בשדה הנפט עלאס, שבמרחב כרכוכ. שני שוטרים נהרגו. פעילי דאעש ברחו לאחר ששרפו את העמדה ולקחו נשק שלל (מחוז עיראק – כרכוכ, 20 בדצמבר 2018).

◆ **מחוז צלאח אלדין:** דאעש נטל אחריות ב-20 בדצמבר 2018 על ירי שתי רקטות לעבר יעדים של הצבא העיראקי ו"הגיוס העממי" בעיר תכרית (מחוז עיראק – צלאח אלדין, 20 בדצמבר 2018). לא דווח על נפגעים.

◆ **מחוז בגדאד:** דאעש הודיע ב-20 בדצמבר 2018, כי פעיליו פוצצו בית דרומית לעיר אלפלוג'ה באמצעות מטען חבלה. לטענת דאעש, בבית התגורר אדם, אשר שיתף פעולה עם צבא עיראק (מחוז עיראק – אלפלוג'ה, 20 בדצמבר 2018).

◆ **מחוז אלאנבאר:** דאעש הודיע ב-20 בדצמבר 2018 פגע בשמונה חיילים עיראקים, חלקם נפצעו וחלקם נהרגו, באמצעות מטען חבלה שהופעל על משאית בה נסעו, מערבית לעיר חדית'ה (אעמאק, 20 בדצמבר 2018).

◆ **מחוז דיאלא:** דאעש הודיע, כי ב-22 בדצמבר 2018 הרגו פעיליו שני פעילים מכוחות הביטחון העיראקיים באזור ח'נאקין, שבמחוז דיאלא. באותו יום הודיע דאעש על הריגת לוחם פשמרגה ופציעת לוחמים נוספים בפיצוץ מטען חבלה, שהונח באותו אזור (אעמאק, 23 בדצמבר 2018).

◆ **מחוז אלאנבאר:** דאעש נטל אחריות ב-23 בדצמבר 2018 על פגיעה בארבעה חיילים עיראקיים והשמדת הרכב בו נסעו באמצעות מטען חבלה בכניסה לעיר אלקאא'ם, שעל גבול עיראק-סוריה. כמה חיילים נהרגו וכמה נפצעו (אעמאק, 23 בדצמבר 2018).

◆ **מחוז נינוא:** דאעש נטל אחריות על הריגת שני חיילים עיראקיים והשמדת האופנוע עליו רכבו באמצעות מטען חבלה, שהונח בעיר מוצול (אעמאק, 23 בדצמבר 2018).

◆ **מחוז נינא:** דאעש קיבל אחריות לפיצוץ מכונית תופת בקרב ריכוז של שיעים בעיר תלעפר (כ-65 ק"מ ממערב למוצול). לטענת דאעש שלושה שיעים נהרגו ושניים נפצעו (שבכת שמוח', 25 בדצמבר 2018).

◆ **מחוז דיאלא:** דאעש הפעיל מטען חבלה נגד צבא עיראק, באזור הכפרי שמדרום לבעקובה. לטענת דאעש שני חיילים עיראקים נהרגו ושלושה נפצעו (שבכת שמוח', 25 בדצמבר 2018).

פעילות כוחות הביטחון העיראקים

◀ להלן עיקרי הפעילות שביצעו כוחות הביטחון העיראקים בשבוע האחרון (על פי התקשורת העיראקית).

פעילות זאת התמקדה במרחב העיר מוצול:

◆ ארבעה פעילי דאעש נהרגו בתקיפה אווירית של הקואליציה כ-20 ק"מ ממערב למוצול. זאת לאחר שתקפו כוח עיראקי ("Iraqi News", 22 בדצמבר 2018).

◆ מנהלת המודיעין של מחוז נינא חשפה תא טרור הכולל חמישה בני-אדם, בעיר מוצול, על בסיס מידע מודיעיני (אלסומריה, 22 בדצמבר 2018).

◆ כוחות הביטחון העיראקים איתרו שני מטעני-חבלה ועשרה מוקשים באזורים שונים של העיר מוצול (אלסומריה, 21 בדצמבר 2018).

◆ כוחות הביטחון העיראקים באזור מוצול עצרו אישה פעילת דאעש, שהוגדרה כמסוכנת ביותר על-ידי המודיעין הצבאי העיראקי. הטרוריסטית הינה בת משפחה של פעילי דאעש והיא נשאה תפקיד ביטחוני בארגון. שמה לא פורסם (אלסומריה, 20 בדצמבר 2018).

◀ משרד הפנים העיראקי הודיע, כי **סגר 88 חשבונות ברשתות החברתיות המזוהות עם "גורמי טרור"**, קרי - בעיקר עם דאעש (24 בדצמבר 2018). כפי הנראה, הוסדרה סגירתם באמצעות פנייה אל הנהלות הרשתות החברתיות הרלבנטיות, שרובן פועלות בתחומי ארה"ב.

מצרים וחצי-האי סיני

פיגועים נגד כוחות הביטחון המצרים

◀ מחוז סיני של דאעש הודיע על כמה פיגועים שביצע נגד כוחות הביטחון המצרים בצפון סיני:

◆ **21 בדצמבר 2018:** מחוז סיני נטל אחריות על הריגת שני קצינים וחיל מצרי, ופציעת חייל נוסף, בירי צלפים על מחנה צבאי בעיר רפיח (אעמאק, 22 בדצמבר 2018).

◆ **19 בדצמבר 2018:** מחוז סיני הפעיל מטען חבלה נגד דחפור של הצבא המצרי והשמיד אותו (מחוז סיני של דאעש, 20 בדצמבר 2018).

◆ **32 בדצמבר 2018:** שוטר מצרי נהרג בירי של צלף בעת שעמד בנקודת ביקורת ברפיח (חשבון הטוויטר (@omar_hatem1)).

סיכול פיגועים ע"י כוחות הביטחון המצרים

◀ משרד הפנים המצרי הודיע ב-23 בדצמבר 2018 כי הרג 14 "פעילי טרור", שתכננו לבצע סדרת פיגועים נגד יעדים ביטחוניים מצריים בעיר אלעריש. "פעילי הטרור" נהרגו במהלך חילופי-אש עם אנשי מנגנון הביטחון הלאומי, הכפוף למשרד הפנים. באחד הצילומים שפרסם משרד הפנים המצרי, נראתה חגורת-נפץ שאותה אצל "פעילי הטרור" (עמוד הפייסבוק של משרד הפנים המצרי, 23 בדצמבר 2018).

חגורת-נפץ שאותה אצל "פעילי הטרור"
(עמוד הפייסבוק של משרד הפנים המצרי, 23 בדצמבר 2018).

פעילות ג'האדיסטית במדינות נוספות

רצח שתי תיירות סקנדינביות במרוקו

◀ ב-17 בדצמבר 2018 נמצאו בהרי האטלס שבמרוקו גופותיהן של שתי תיירות מדנמרק ומנורבגיה (האחת בת 24 והשנייה בת 28). השתיים היו בדרכן לפסגת ההר הגבוה ביותר בצפון אפריקה המהווה אתר טיולים פופולארי. גופתה של אחת מהן נמצאה בתוך האוהל בו שהתה והשנייה מחוצה לו (רויטרס, 21 בדצמבר 2018) השתיים ככל הנראה נאנסו ואחר כך נרצחו באמצעות שיסוף גרון בסכין.

◀ השלטונות במרוקו הודיעו, כי ארבעה חשודים, שנעצרו בחשד לביצוע הרציחות, נשבעו אמונים לדאעש . סרטון על טקס השבועה פורסם ברשתות החברתיות לפני ביצוע הרציחות. ב-21 בדצמבר 2018 הודיעה לשכת החקירות המרכזית של מרוקו, כי תשעה בני אדם נוספים נעצרו ברחבי המדינה על-רקע חשד לקשר עם הרוצחים (רויטרס, 21 בדצמבר 2018).

מימין: לואיזה וסטרגר יספרסן מדנמרק (Louisa Vesterager Jespersen) (דף הפייסבוק Louisa Vesterager Jespersen, שהוקם במיוחד לזכר הנרצחת, 20 בדצמבר 2018). משמאל: מארן אולנד (Maren Ueland) מנורבגיה (דף הפייסבוק Maren Ueland שהוקם במיוחד לזכר הנרצחת, 19 בדצמבר 2018).

שלושה פעילי דאעש החשודים ברציחתן של שתי התיירות הסקנדינביות במרוקו (חשבון הטוויטר Hamdi el@hamdilf, 20 בדצמבר 2018).

פיגוע התאבדות במטה משרד החוץ הלובי בטריפולי

◀ **בבוקר -25 בדצמבר 2018 תקפו שלושה מחבלים את מטה משרד החוץ הלובי בטריפולי.** המשרדים בבניין הועלו באש. התקיפה החלה בפיצוץ מכונית תופת בקרבת משרד החוץ. לאחר מכן חדר מחבל מתאבד למבנה ופוצץ את עצמו בקומה השנייה. מחבל נוסף נהרג בבניין לאחר שהתפוצץ תיק אותו נשא. נמסר כי כוחות הביטחון הלובים הרגו מחוץ לבניין פעיל שלישי, שלא היה חמוש, אלא נשא על גופו אפוד מגן בלבד. משרד הבריאות הלובי דיווח, כי בהתקפה נהרגו לפחות שלושה אנשים, אחד מהם מנהל מחלקה במשרד החוץ, ועשרה נוספים נפצעו (את'באר לביא, FRANCE 24, 25 בדצמבר 2018).

מימין: עשן מתמר ממטה משרד החוץ הלובי בטריפולי (אח'באר ליביא, 25 בדצמבר 2018). משמאל: לפחות שתי מכוניות עולות באש בזירת הפיגוע המשולב נגד מבנה מטה משרד החוץ הלובי בטריפולי (אח'באר ליביא, 25 בדצמבר 2018).

גופתו של אחד מפעילי דאעש, שנטלו חלק בפיגוע נגד מטה משרד החוץ הלובי בטריפולי (אח'באר ליביא, 25 בדצמבר 2018).

◀ **דאעש נטל אחריות על הפיגוע.** בהודעה של דאעש נמסר, כי ההתקפה בוצעה ע"י שלושה מחבלים מסתערים אשר על גופם חגורת נפץ ומקלעים. השלושה פרצו למטה משרד החוץ הלובי במרכז טריפולי והרגו ופצעו 31 אנשי כוחות הביטחון ופקידי משרד החוץ. התוקפים שלטו במטה כמה שעות ולאחר מכן הציתו אותו. ההודעה מסתיימת באיום כי **המערכה, שהחלה בעיר סרת, לא הסתיימה אלא התרחבה** (מחוז לוב-טריפולי של דאעש, 25 בדצמבר 2018).

פיגוע רב נפגעים בקאבול

◀ ב-24 בדצמבר 2018 התפוצצה מכונית תופת ליד מתחם בקאבול שבו ממוקמים גופי ממשל העוסקים בסיוע חברתי. על-פי דובר סגן שר הפנים האפגאני, התנהלו במקום חילופי אש ממושכים בין שלושה "פעילי טרור" לבין כוחות הביטחון האפגאנים על-פי דובר המשרד האפגאני לבריאות הציבור **נהרגו בפיגוע לפחות 43 בני אדם ו-25 נפצעו** (Khaama Press, 24 בדצמבר 2018). עד כה לא אותרה קבלת אחריות של דאעש. על פי דפוס הפעולה ניתן להניח כי הפיגוע בוצע ע"י דאעש או הטאליבאן.

זירת הפיגוע במתחם הממשלתי בקאבול (Khaama Press, 24 בדצמבר 2018).

המלחמה על התודעה

◀ בשבוע האחרון התרבתה הפצת חומרי תעמולה (כרזות, סרטון) של דאעש ושל גורמים התומכים בו המאיימים בפיגועים נגד מדינות המערב ונגד מנהיגי המערב (אליהם "צורפו" גם נשיא רוסיה פוטין וראש ממשלת ישראל נתניהו). הכרזות והסרטון מעודדים "פיגועי השראה" וקוראים לפגוע בנשיא טראמפ ובמנהיגים נוספים (פוטין, מקרון, נתניהו, האפיפיור).

◀ אחת הכרזות מאיימת בביצוע פיגועים במערב באמצעות רחפנים. הכיתוביות בכרזות ובסרטון הן בשפה האנגלית (הסרטון שהפיץ דאעש דובר ספרדית, והוא כולל כיתוביות באנגלית ובערבית, ומופיעים בו מסרים גם בצרפתית). בסרטון שפרסם דאעש באתר אינטרנט שלו מופיעה קריאה לביצוע פיגועים על רקע צילומים של מסיבות חג המולד. מבצע (או מבצעי) הפיגועים נקראים להכנס בין החוגגים בלבוש הולם, שיסווה אותם ואת חומרי החבלה שברשותם ואז לפוצץ אותם. הסרטון קורא במפורש לביצוע פיגועי דריסה ודקירה.

אנו מתרשמים כי המדובר בקמפיין מאורגן. יש לקחת בחשבון שקמפיין זה עלול להיות להגביר את המוטיבציה של תומכי דאעש בעולם, בדגש על מדינות המערב, לבצע פיגועים. הדבר עלול להיות מתורגם לפיגועים, שיבוצעו בסמיכות זמנים לחג המולד בעיקר במתוויים המוכרים ובתוכם פיגועי הרג, דריסה, דקירה וירי².

² ראו פרסום מרכז המידע מה-24 בדצמבר 2018: "קמפיין של דאעש ותומכיו המאיים בפיגועים בסמיכות זמנים לחג המולד"

מימין: כרזה תחת הכיתוב: "החגים שלכם מתקרבים, וכך גם [מועדי] הלווייתנים" (מוסד אלעבד אלפקיר, 24 בדצמבר 2018). משמאל: כרזה שהופצה בטלגרם על-ידי תומכי דאעש עם הכיתוב "רק טרור/טרור מוצדק - החגים שלכם מתקרבים, וכך גם [מועדי] הלווייתנים" (מוסד אלעבד אלפקיר, 24 בדצמבר 2018).

מימין: כרזה המעודדת פיגועים בחגי הנוצרים (מוסד מחרר אלאנצאר, המזוהה עם דאעש, 24 בדצמבר 2018). בחלק העליון נכתב Al Andalusia Publicaciones, קרי: פרסומי אנדלוסיה. נראה כי מאחורי שם זה עומדים תומכים בארגון ממוצא ספרדי המתרגמים חומרים של הארגון לספרדית ומפיצים אותם). משמאל: כרזה בספרדית הקוראת ל"חיילי אללה" ל"התכונן" כשברקע חגיגות חג המולד (מוסד מנתצר של דאעש, 24 בדצמבר 2018).

כרזה בשפה הספרדית המעודדת פיגועים בחג המולד (טלגרם, 24 בדצמבר 2018).